

antiquarische Bibliothek

~~5. 11. 21~~ EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.
VITEBERG.
M-54.
SIGNAT. CLCCLXXXIII.

III
3. R.

m/

PARAPHRASIS
In Canticum Simeonis Luc. 2.
docens modum rectè uiuendi
& piè moriendi, Elegiaco
carmine compræ-
henfa.

à
Casparo Steurlin
Smalchaldensi.

ADDITVM EST IN FINE EPI-
CEDION REVERENDI VIRI CASPA-
ri Steurlin Concionatoris Smalchal-
denfis &c.

Vuitebergæ excudebat
Laurentius Schuenck.

1 5 6 2.

R.

AD NICOLAVM STEVR-
LIN FRATREM EDI.

FRAMMA.

O Frater, mihi ceu pater colende,
Nostræ quicquid id est poëma Musæ
Ambobus studiij meis patronis
FISCHERO celebri, pioq; PHNORO
Ut tradas, animo precor fideli.

Quæras conueniens utrisq; tempus,
Cum curis uacui negociorum
Fallent tempora mutuis loquelis.

Excuses etiam meæ iuuentæ
Carmen, si uitij scatebit illud.
Annos octo nouemq; uix peregi:
Cum nostris quoq; Musa crescet annis.

Quod restat: Valeas amande frater
Vitam Nestoreos gerens per annos.

279

REVERENDIS VI-
RIS, PIETATE AC ERUDITIO-
NE PRAESTANTIBVS, D. MAGISTRO
Christophoro Fischero Comitatus Hennebergensis Super-
attendenti, & Domino Hieronymo Phoro Ecclesiae Smal-
chaldensis Pastori uigilantissimo, Dominis ac Me-
cœnatibus suis summa colendis obser-
uantia.

Diuini primo Carmen SIMEONIS in æuo,
Exiguo cecinit nostra Thalia stylo:
Non etenim magicæ foedissima carmina Circes
Continet, aut Gnydiæ turpia stupra Deæ.
Sed docet intrepidæ mortis pia fata subire,
Celsaq; supremi scandere regna DEI.
At quoniam digno caret hæc mea Musa nitore,
Cogetur morsus, Zoile, ferre tuos.
Vos igitur patriæ clarissima lumina terræ
Hoc exile, precor, suscipiatis opus.
Pellatisq; mali mordacia scommata Momi,
Vt cernant uestram Carmina nostra fidem.
Hæc (fateor) uernæ sunt germina prima iuuentæ,
Prima tamen Veris dona placere solent.
Quare, Pastores omni pietate colendi,
Primitias placidè perlegitote meas.
Sunt animi grati certissima symbola nostri,
Quo colo natalis uos duo fulcra soli.
Splendidiora quidem Reuerentia uestra meretur,
Quæ studium nostrum sæpe iuuare solet:
Est tamen interdum pro rebus grata uoluntas,
Et qui non factis, mente placere potest.

A ij

Spes

Spes manet, & non me mea fallat opinio: Vobis
Dona iuuentutis grata futura mea.
Subiunxi patrium plangentia carmina funus,
Non citra lachrymas carmina facta meas.
Hoc etiam scriptum uobis offerre patronis,
Res est officio non aliena meo.
Nam Pater (ut memini) carmen Simeonis amabat,
Vitalis donec linqueret ossa calor.
Paulinum crebro repetebat pectore dictum:
Nostra penes Christum mens cupit esse suum.
Quicquid id est, animis quaeso decerpite promptis,
Sunt etenim fructus munera prima mei.
Hæc scripsi uiridis primo sub Vere iuuentæ,
Pulcher at Autumnus carmina plura feret.
Quod superest, precor, ut quali cœpistis amore
Pergatis studium uelle iuuare meum.
Sic Deus Vxores, sic pignora uestra fouebit,
Et uobis uitæ commoda multa dabit.
At te, Christe, peto, rerum seruator & author,
Ut serues tales, tempus in omne, uiros.
Qui pia diuini tractant mysteria uerbi,
Et Musas omni sedulitate fouent.

V. D.

addictissimus

Casparus Steurlin
Smalchaldensis.

431

PARAPHRASIS IN
Canticum Simeonis Lucae 2,
docens modum rectè uiuendi
& piè moriendi, Elegiaco
carmine compræ-
henfa.

Quam bene sub prisco uiuebant tempore Patres,
Aurea cum primi secula Regis erant ?
Sponte sua sine lege fidem rectumq; colebant
Seruantes iustæ simplicitatis opus.
Impietas aberat procul, & genus omne malorum,
Regnabat cultæ religionis honos.
At quæ barbaries iam nunc dominatur in orbe ?
Quæ nunc impietas aspera corda mouet ?
Scilicet irrupit uenæ peioris in æuum
Omne nefas : Virtus undiq; spreta iacet.
Viuitur in uitijis : Solus placet omnibus error,
Nec sine delictis præterit hora suis.
Perpauci restant, quos tangit cura Tonantis,
Indulget uetitæ cætera turba gulæ.
Nulla suis iacuit uitijis oppressior ætas,
Quam quæ nunc summa nos leuitate premit.
Qualis enim facies ? qualis dementia mundi ?
Quam malus est cunctis rebus ubiq; status ?
Iusticiam procul hinc uis perniciofa fugauit,
Expulit & rectam fraus odiosa fidem.

A iij

Nunc

Nunc etiam passim Leges & iura recumbunt,
Spernuntur largi maxima dona Dei.
Heu heu degenerum peruersa licentia morum,
Dedecus, impietas, iam uiget, atq; dolus.
Horrida diuini spectantur signa furoris,
Prodigijs pariter terra polusq; tremunt.
Vidimus impuro stagnantes sanguine riuos,
Vidimus in rutilo praelia facta podo.
Vidimus immixtum nigranti sanguine coelum,
Auertunt uultus Lunaq; Solq; suos.
Terra tremit, coelum dolet & Natura gemiscit,
Ad casus grauius deficit illa suos.
At quis diuinam sub pectore ponderat iram?
Quis timet irati talia signa DEI?
Nil quicq; mundus prisco de more recedit,
Quin mala quotidie deteriora facit.
Dum falsis inhiare bonis, dum fingere coelum
In terra, Mortem dum fugitare uolunt,
Dum bona quae nostrae sunt sustentacula uitae,
Aeternis praefert dira cupido bonis.
Quid, precor, est causae, scelerum quod tempore nos
Cessit in humanum tanta libido genus? (stro,
Hac est: Terrigenum pauci sub mente uolunt,
Quam subito uitae tempora nostra ruant.
Nam si postremam quiuis perpenderet horam,
Non esset tantis obruta uita malis.
Non tam uesanae furiosa licentia uitae,
Supprimeret nostrum nocte dieq; statum,
Sed Deus a multis uero coleretur amore,
Regnaret pietas, Candor, & alma fides.
Hoc igitur studeat pia mens, hoc cogitet unum,
Qua ratione piam possit obire necem,

Eccles. 7:

Nam

43

Nam nisi quis summam claudat feliciter horam,
Non poterit nitidi templa subire poli.
Ergo Deum quicumque colis mundana perosus,
Qui bene uis animæ consuluisse tuæ.
Volve, reuolve sacros studiosa mente libellos,
Et reputans quid sit uiuere, discere mori.
Ast hoc non poteris meliori discere pacto,
Quàm pia si uigili dogmata mente legas.
Isthic Cygnæum Simeonis respice cantum,
Inde piæ disces mortis adire uiam.
Sic autem Senior diuino numine ductus
Cantat, ut hæc Lucae pagina sacra docet:

NU NC DIMITTE TVVM, DEVS O SANCTISSIME, SERVVM,
VT PLACIDAE CAPIANT MEMBRA QUIETIS OPVS.
NAM DOMINVM (VELVTI TVA SVNT PROMISSA) SALVTIS
VIDERVNT OCULI, CONDITOR ALME, MEI.
ET MEA SALVIFICVM TETIGERVNT BRACHIA CHRISTVM
QVI NVNC ISACIDOS GLORIA PLEBIS ADEST.
QVIQVE SACRO CAECAS RADIABIT LVMINE GENTES,
LVMINE QVOD SVAVI CORDA REPLEBIT OPE.
O sacrum carmen superis ex sedibus ortum,
Quis poterit dignis te celebrare modis?
O utinam meritas possem tibi dicere laudes,
Pluraque cum sensu iungere uerba tui.
Sed ne forte cadant, uereor sub pondere uires,
Ingenio fragiles suppeditante uires.
Ordiam? an taceam? Sed quid dubitando fileseo?
Ordiam? Audaces Sorseque DEVSeq; iuuant.
At te suppliciter, Sanctissime Spiritus, oro,
Ut flectas timidi pleetra pusilla styli.
Tu mihi seclusus Simeonis pandito sensus,
Qui replet radijs pectora caeca tuis.

Luc. 20

Ordiam

Ordiaſt ergo tui ſuffultus robore doni,
Discutiens ſancti carmina ſancta Senis.
In quibus ipſa piè moriendi norma docetur,
Norma Sophoclaeo carmine digna cani.

(mortis,

NVNC DI-
MITTE.

Quid magis eſt certum, quàm quod truculentia
Omnigenum rapiat ſub ſua iura genus?
Haud etenim quiſquam fatali tutus ab hoſte
Viuit: atraſ cunctis inijcit ille manus.
Scilicet indocili tollit cum plebe potentes,
Cum ſenibus iuuenem, cum muliere uirum.
Oſtia iam Croeſi, iam pulſitat oſtia Codri,
Sors eadem ſimili nos ratione premit.
At nemo noſtrum fatalia tempora nouit,
Certa quidem mors eſt: Ipſa ſed hora latet,
Hora latet cunctos: ſolo de numine pendent,
Ad poenam noſtrae tempora ſtructa necis.
Quilibet ergo piæ qui uult ſuccumbere morti,
Ad fatum mentem præparet uſq; ſuam.
Nam ueluti miles ſe fortibus induit armis,
Aggrediens telis hoſtica caſtra ſuis:
Sic moriturus homo ſe ſpiritualibus armis
Muniat, ut mortis ſpicula ferre queat.
Hæc nobis Simeon Vates documenta miniſtrat,
Fatidico tales dum canit ore ſonos: (uum,
NVNC dimitte tuum, NVNC, NVNC, Deus optime ſera
Nec uitæ plures ſuppeditato dies.
Omnibus ille fuit momentis, omnibus horis,
Indomitæ ſtructus fata ſubire necis.
Sic quondam ſacro repletus Apoſtolus igne,
Se uoluit uitam claudere poſſe ſuam.
Quàm uellem (dicit) ſcleratum linquere mundum,
Quàm uellem ſolui languida membra mihi.

EA

Roma. 2.
Philip. 1.

585

Esse penes Christum cupidis desidero uotis
Nil mihi cum mundo: Cœlica templa petam.
O utinam nostra quoq; tempestate supremam
Tam cupido peteret quilibet ore diem.
Non certè tantus rabido furor esset in orbe,
Quantus in his terris (proh dolor) esse solet.
Dulcia sunt igitur Iessai uerba prophetae,
Assidue quorum nos meminisse decet:
O Deus, ut mediter postremæ tempora uitæ, Psalm. 39.
Instrue tu mentis plumbea sensa mea.
Sic ego cognoscam tandem, uerumq; putabo,
Certa quod est uitæ meta tributa mea.
O nimium felix, ô terq; quaterq; beatus,
Qui Dominum uero talia corde rogat.
At quis terrigenum fatalem ponderat horam?
Quis sua sub tacito pectore fata mouet?
Quis cupit, ut numerum possit nouisse dierum? Psalm. 90.
Ceu Moysen quondam concinuisse ferunt.
(Horresco referens) Hominum quot millia uiuunt
Venturæ nolunt qui meminisse necis?
Adde quod & Satanás nil non conatur in illos,
Ut uoluant animis talia dicta suis:
Quid q; medio teneræ uersor sub flore iuuentæ,
Nec mihi fortunæ cura negauit opes.
Iam, quia fert ætas, utar uiridantibus annis,
Quid prodest uitam sic macerasse suam?
Si ueniet tandem tremulo pede tarda senectus,
Tum de lethali sit mihi cura die,
Tum mihi tempus erit meliorem sumere mentem,
Ac aliter mores instituisse meos:
Quisquis es, in sano qui talia pectore uoluis
Pernicies alijs, perniciesq; tibi.

B   Nunquis

Nunquīs præsago dixit tibi carmine Vates,
 Aduentura tuæ quando sit hora necis?
 Nonne uides mortem iuuenescq; senescq; necare,
 Et uaria multos conditione mori.
 Nam uelut in riguo quæ gramine nascitur herba
 Incurua subito falce resecta cadit,
 Sic omnes morimur, nec certam nouimus horam,
 Qua rumpent ternæ stamina nostra Deæ,
 1. Sam. 25. Ecce, Nabel nimio cum corda grauasset Iaccho
 Ingenti moriens anxietate perit.
 Dan. 5. Haud metuens mortem conuiuia Baltasar egit,
 Quem noctu subita mors rapit atra manu.
 Hesth. 7. Arbore sic Haman subito suspenditur illa,
 Quam Mardochoæ struxerat antè pio.
 Dan. 6. Sic hostes sancti Danielis in antra Leonum
 Proiecti sæuis interiére modis.
 Luc. 12. Sic perijt diues, quem Lucæ pagina signat,
 Cuius Lazaridæ dextra negabat opem.
 At quia nos melius docet experientia rerum,
 Pluribus exemplis non opus esse reor.
 Incolumes intrant nocturna cubilia multi,
 Quos noctu mortis tollit auara manus.
 Exigua multi musca cecidère necati
 Præstantes animis & grauitate uiri.
 His igitur moniti uetito qui crimine gaudent,
 Aeterni discant iura timere Dei.
 Et quia nemo suæ cognoscit tempora mortis
 Desistat uarijs se maculare malis.
 Vt sic fatales adsit munitus in hostes,
 Et funesta queat ferre pericla necis.
 Qui reprobam uitam meliores uertit in actus,
 Non falso pectus munit ille suum,

Non

487

Non aliter poterit felicem cernere finem,
Non aliter coeli sancta theatra petet.
Felix qui promptus mortis reperitur in hora,
An quaeso quicquam laetius esse potest?
Crede mihi, bene qui moritur, bene uixit, & ille
A summo capiet praemia certa Deo.
Det Pater, & Gnatus, simul & Spirabile Numen,
Simus ut ad nostram turba parata necem.
Et doceat, rapidi dum stamina ducimus aevi,
Ceus uentum nostros auolitare dies.
Ut sic uenturi meditando funera lethi,
Viuendi felix perficiamus iter.
Ut sic in tristi uitae fugientis agone,
Vincamus mortis speque fideque metum.
Talibus assidue mortalia pectora uotis
Supremum discant sollicitare Deum.
Hunc penes est etenim nostrae custodia uitae,
Hunc penes est nostrae uis quoque tota necis. TV DOMI
NE DIMIT
TE.
Nunc age, summe DEVS, TV TV dimitte minis
Diuina Simeon uoce propheta canit. (strum,
Non penes est Satanam Mors ultima meta laborum,
Te penes est solum Vitaeque Morsque, DEVS.
Pallida tu rabidae fregisti spicula mortis,
Spicula uirtutem non habitura suam.
Quid multis opus est? haec sunt solatia nobis,
Quod nolente Deo Parca nocere nequit.
Absque DEI uenia nobis (mihi crede) capillus
Labitur ex capitis uertice nullus humum. Math. 10.
Non moritur quisquam, quem non diuina uoluntas
Fata pati certa conditione uelit.
Nunc aliquis tetra gelidae formidine mortis
Territus, haec forti dicere corde potest,

B ij

Vita

Vita mihi Christus, Mors est mihi nobile lucrum,
Hic ego securæ tempora pacis ago.

Pfalmographus rectè diuino carmine uates
Concinuit, soluens talibus ora modis.

Pfalm. 31.

In manibus, Deus alme, tuis est uita piorum,
Est simul in manibus mors quoq; nostra tuis.

Nam nostris metam fixit tua dextra diebus,
Hanc ultrà nobis non datur ire uiam.

Vitalem (si uis) tu surripis omnibus auram,
Quodq; cinis fuerat, fit (uelut ante) cinis.

Pfal 104.

Non igitur quisq; casu modò uiuit inani,
Nec quenq; casu mors odiosa rapit.

Nam seu uiuentes hac pulchraluce fouemur,
Siue damus moestis corpora nostra rogis,

Rom. 14.

Ipsius in manibus Domini sumitis, ille fideli
Nos cura seruat, protegit, ornat, amat,

Pfal. 116.

Scilicet ante Deum mors est preciosa piorum,
Qui sua constanti fata tulere fide.

Quilibet ergo pio qui uult succumbere letho,
Ad Dominum uigiles dirigat ille preces.

Ne nos concedat Stygio Cacodæmone falli,
Nec nobis dextram subtrahat ille suam.

Sed nos clementer sanctis tueatur in ulnis,
Ultima dum nostros clauferit hora dies.

Sic aderit nobis diuini gratia Christi,
Qui nequit insertos deseruisse sibi.

At quia de nobis sic fert diuina uoluntas,
Ut subtriste necis perpatiamur onus.

Non decet, ut, si nos DEUS hoc reuocabit ab orbe,
Inuito quisquam pectore fata ferat.

Quippe uoluntati Domini quicumq; resistit,
Non bene diuinum suscipit ille iugum.

Nec

489

Nec decet ut nimium nostros doleamus amicos,
Quos placitam nobis Mors rapit ante diem.
Tristia sic etenim deplorant funera gentes,
A nobis pietas hoc iubet esse procul.
Non nouere Deum Gentes, nec credere possunt,
Aeterna cunctos à bonitate regi.
At nos praesidio diuinum Numen habemus, Esa. 45.
Quod nunquam poterit deseruisse pios.
Adde, quod in damnum nostrum si uerteret illud,
Non sineret Christus, nos sua membra, mori.
Nam Pater omnipotens exacto pectore nouit,
Qualibus indigeat iusta Caterua bonis,
Absint, qui diris ululatibus aethera complent,
Cum quem uicina morte perire uident.
Tristia quid profunt lachrymarum flumina, uel quid
Flebilibus prodest ora rigasse modis?
Nemo suis lachrymis tristi reuocabit ab Orco,
Quem semel absumpsit concava terra uirum
Sit modus in luctu, tribuatur meta dolori, Eccles. 38.
Est aliquid certum semper habere modum.
Sic quondam planctum Dauid moderatur acerbum 2. Sam. 12.
Deplorans gnati funera moesta sui.
Quae nequeunt aliter fieri, patiente feramus,
Ex animo crescit non patiente dolor.
Quam placide sanctus tolerat sua nuncia Iobus? Iob. 1.
Quam placide cladem suppressit ille suam?
Nam cum contracto praecipit Rhammusia uultu
Illum munifica destituisset ope:
Et cum fugisset sociorum tota caterua,
Cum coniunx miserum luderet ipsa uirum:
Mortua cum soboles esset spes unica Patris
Nec reliquam Genitor moestus haberet opem:

B in Ipse

Ipsè suum luctum uerbis solatur amicis,
Cum tremulo tale s egerit ore sonos :
Illa dedit Dominus, Dominus simul abstulit illa,
Hæc eadem rapuit, quæ dedit antè, mihi.
Gloria donanti, rapienti gloria detur,
Ipsius enarrent omnia secla decus.
Armatam superat patientia sæpe cohortem,
Cum tamen ad pugnam prorsus inermis eat.
Non igitur nimium plangamus morte peremptos,
Ne nos irati supprimat ira Dei.
Qui nimium deflent uicinæ funera mortis,
Aeterni dubitant de bonitate Patris.
Nec credunt, Domini quòd sic ferat alma uoluntas,
Quòdquæ sit in manibus uitaquæ morsquæ DE I,
At quicumquæ cupis non mœstam cernere mortem,
Discito sincera mente timere DE V M,
Quem penes est omnis uitaquæ necisquæ potestas,
Quo sine nec uiuit, nec cadit ullus homo.
Felix diuinis qui nouit cedere iussis,
Ac animo pariter scit patiente mori.
Nunc uerò uerbis latitat quis sensus illis,
Quòd senior SER V V M se uocat ille DE I,
Hic docet, ut stultum deuitent pectora fastum,
Pectora felici non caritura nece,
Ut sua cognoscant uero delicta pauore,
Sincera Christum qui didicere fide.
At nos haud segni si fecimus omnia nixu
Se uanum seruum quilibet esse sciat.
Esse DE I famulum, mihi credito, maxima res est,
Et nihil hac ipsa dulcius esse potest.
Sed Sathanæ, carnis, mundi quæ fuisse ministrum
Est Stygia dignum perditione scelus.

SERVVM
TVVM

Luc, 17.

Quilibet

491

Quilibet ergo ferat miti sub pectore corda,
Deplorans uitæ crimina multa suæ.
Mors etenim felix tantum mansueta requirit
Pectora, quæ noscunt criminis acta sui,
Quæ gemitu plangunt reprobæ contagia uitæ,
Atq; cauent iram sponte ciere Dei.
Sic patris æterni sic nos decet esse ministros,
Mancipium summi sic decet esse patris.
Nos igitur meritam postq; defleuimus iram,
Planximus & nostri tristia damna mali:
Conuersiq; piam pacato corde quietem
Coepimus ex uenia iam retinere DEI:
Tunc aliam uitam, uitam mœrore carentem
Concedet famulis gratia sancta suis.
Hoc fidi serui donum mercedis habebunt,
Quantumuis tantum non meruere decus,
At quibus impietas reprobis ita creuit in actis,
Ut nequeant uitij nosse uenena sui.
Hi sunt mancipium carnis, Stygiæq; paludis,
Nec possunt faustæ mortis habere diem.
Namq; piam uitam uitæ pius exitus ornat,
Qualis uita fuit, mors quoq; talis erit.
Inter mille malos moritur uix unus & alter,
Qui capiat rectæ tempora læta necis.
Nos tamen alterius speramus munera uitæ,
Qui gerimus uerbo corda renata DEI.
Quos non sollicitat diræ uiolentia Legis,
Quos nunq; terret mortis, ut antè, metus.
Christus enim passus ludibria, uulnera, mortem
Sanguine deleuit crimina nostra suo.
Quantumuis igitur uitiorum mole grauamur,
Attamen haud miseros deseruisse potest.

Dictum D.
Hieronymi.

Quantumuis

Quantumuis dubius fugitiuos abstulit error,
Vt tibi promeritus concitet arma furor.
Tu tamē es noster, Sanctissime Christe, Redemptor,
Te duce nunc posthac libera turba sumus.
Tu tegis infirmæ scelus & peccata cohortis,
Officio faciens munia digna tuo.

Nam sic cuncta tuæ reputares debita turbæ,
Ante tuum posset nemo manere thronum.
At tu cum seruis noli ius acre subire,
Sed potius parui commiserere gregis.

Vincat amor pœnam, retrahas tua fulmina quæso,
Fulmina sub nostrum proijcienda caput.

Psal. 130. Nam grauius miseri tibi nos peccasse fatemur,
Sed parcat famulis gratia magna tuis.

Psal. 143. Tales ac similes quærat Mens agra latebras,
Si pulsat nostras mors inopina fores.

Illa placet nostro pia Mansuetudo parenti,
Si de sincero cordis amore fluat.

Quid sumus ante Deū? pietas quid nostra meretur?
Nil sumus ante Deum, nil nisi culpa sumus.

Cur igitur uanos nos seruos esse negemus,
Cum facimus, rectum quod queat esse, nihil?

Nos sacra Maiestas magna formidine terret,
Qui sumus heu nimis stricta caterua malis.

Nam cunctos posset momento perdere seruos,
Ni suus in famulos exuperaret amor.

Sæpe mouet fulmen, sed & illud distrahit ante,
Quam trahat incensus fulgura dira furor.

Ni fauor ille Dei nos prosequeretur amore,
Ad Stygias omnes proijceremur aquas.

O quam mirando fugitiuos diligis igne,
Optime Christe Dei sancta propago Patris.

Non

93

Non igitur nobis metuenda pericula restant,
Amisit robur Mors uiolenta suum.
Mors iacet exanimis, prisco priuata uigore,
Nunc gaude Christo dedita turba tuo.
Amplius haud dirum Basilisci nomen habebit,
Qui necat in uultus obuia quæcque suos.
Amplius haud atros nobis iniungere Gentes,
Tortaque pro libitu perdere colla ualet.
Victor adest Christus superans Lethale uenenum
Cede, Tuus nobis, Mors atra, uictor adest.
Ergo precor mortis quis inermia tela timebit?
Ecquis, non promptè qui moriatur, erit?
Mors est pacificæ DIMISSIO Læta quietis,
Ceu Senior promens talia dicta refert:
NUNC DIMITTE tuum, Deus, Ô DIMITTE ministrum,
Sentiatur placidæ mens mea pacis opus.
Mors est grata quies, quæ nos ex carcere mundi,
DIMITTENS supera dat regione frui.
Et nihil est aliud longæuam ducere uitam,
Quàm corpus multis excruciare malis.
Nulla salus mundo: Cœlestia regna petamus,
Hic requies, illic cura laborque uigent.
Talibus ex curis cunctos DIMISSIO mortis
Eripit, ac donum PACIS habere finit.
Est etenim grauium Mors ultima meta dolorum,
Qua nobis Domini templa beata patent.
Quis metuat finem? Finem sperare uidemus,
Omnes quos Phœbi lumina magna uident.
Sic qui peruigilem consuevit ferre laborem,
Ingenti ferias optat amore suas.
Expectat flauæ sic tempora messis arator,
Vinitor auricomi tempora Veris amat.

C Solus

Osee 15.
Hebræo. 5.
1. Iohan. 5.

DIMITTE
IN PACE.

Augustinus.

Chryso-
stomus.

Solus homo uictæ metuit qui tempora mortis,
 Exosus ferias horret habere suas.
 Heu mihi Parcarum cur mitia fata timemus?
 Cur requiem fugimus? cur iuga læta necis?
 Cur potius nemo uotis ardentibus optat,
 Ut sibi mox ueniat coelitus orta quies?
 Limina cur nitidi penetrare ueremur Olympi
 Per fragilem nobis exuperanda necem?
 Ceu stolidus dulcem fugit infans sæpe soporem
 Ignorans somni commoda magna sui,
 Non aliter summi fugimus nos fata soporis,
 Qui tamen est celsi ianua firma poli:
 Nam postq̃ nobis clauerunt lumina Parcæ,
 Extemplò noſter Spiritus astra petit.
 Sidereos inter proceres, sanctamq̃ cohortem,
 Ponitur, auratæ nempe sub arce domus.
 At corpus placidam ducit per membra quietem,
 Extremæ donec tempora lucis erunt.
 Cum ueniet Christus magna comitante caterua,
 Concaua eum sonitum scilicet æra dabunt,
 Tum mens & corpus nexu sociabitur uno,
 Angelici capiens gaudia uera chori.
 Gaudia nullius quæ sunt à lumine uisa,
 Cognita quæ pariter nullius auris habet.
 At donec nostro superest in corpore uita,
 Donec adhuc aliquis spiritus ossa regit,
 Assiduè sancti meditemur dogmata uerbi,
 Dogmata, quæ nostræ signa salutis habent.
 Ut tennes fragilis si uita recedet in auras,
 Nos releuent, nobis sint medicina necis:
 Vox etenim Christi languentes erigit artus,
 Etue deficiant est releuamen eis.

Iuxta
 Verbum
 TVVM.

Sic

89

Sic Simeon Domini uerbis constanter inhaeret,
 Dum promissa pio non sine corde citat.
 O felix quicumq; colit coelestia uerba,
 Ac pro delicijs uult habuisse suis.
 Proderit haec illi pietas in mortis agone,
 Cum breuis incertæ uenerit hora necis.
 Quas etenim Satanas tunc non excogitat artes,
 Ut trahat ex agro pectora uerba DEI?
 Quas non insidias, quas non struit ille latebras,
 Mergat ut in Stygios corpora nostra lacus?
 Tunc opus est animo forti, tunc pectore firmo,
 Ut possis Satanæ fulmina tanta pati.
 Illa potes uerbo procul hinc pulsare sacro,
 Ut nequeant ulla parte nocere tibi.
 At uicto Satana mollem tuâ membra quietem
 Ducent in ueri speq; fideq; DEI.
 Et quoniam cuncti sentimus pondera culpæ,
 Fædâq; peccati nil nisi massa sumus,
 Aeternum grauis est res nos accedere patrem,
 Qui sumus horrendis turba grauata malis.
 Ante DEI uultum sordemus crimine cuncti,
 PECCATVM nimis est res odiosa DEO.
 Omnia consumens Deus est, & dicitur ignis,
 Qui nequit hæc mundi crimina tanta pati.
 Saluificum sumas igitur sub pectore Christum,
 Qui cupis infestæ ferre pericla necis.
 Iratum nobis solet is sedare parentem,
 Et iustum precibus conciliare DEVM.
 Est igitur Christus nobis Lux, gloria, uita,
 Qui delet populi debita cuncta sui,
 Ille pios ex hac lachrymarum ualle solutos
 Ducet ad æternæ tectæ beata domus,
C ij

Quia uidet
 runt oculi
 mei Salutare
 eum, quod
 parasti ante
 faciem omni
 um populor
 rum.
 Isa. 64.

Lumen ad
 Reuelationē
 Gentium, &
 gloriam ple
 bis tuæ Israel

Christe

Christe Panomphæi soboles Genitoris Iesu,
A quo nostra uenit non aliunde salus,
Intima pande, precor, nostri penetralia cordis,
Numinis infundens dulce charisma tui,
Vt t rucis assiduo meditemur funera mortis,
Sanctius & uitæ suscipiamus iter.
Et q uia te penes est uitæq; necisq; potestas,
Tu sine nos lætæ mortis habere diem.
Nec graue de uanis poscas ius, quæso ministris,
Quin potius misero parce faueq; gregi.
Fac ut diuini seruemur munere uerbi,
Si claudit summus lumina nostra sopor.
Ne nos reñcias nigræ sub tempore Mortis,
Sed Saluatoris munia uera geras.
Sis nobis Lumen, sis & pia gloria nobis,
Ne fera mors famulis fiat acerba tuis,
Fac ut deuicto subtristis funere lethi
Intremus rutili regna beata poli:
Et quia flexiloquos spectas errare Sophistas,
Qui pro sinceris dogmata falsa docent.
Quæsumus, ut falsos Cyclopica monstra Prophetas
Confundas uerbi dexteritate tui.
Quod superest Mosci rabiem confringe Tyranni,
Ne possit populo forte nocere tuo.
Sic tibi, sic patri, sic sanctæ, gloria, flammæ
Exurget nullo præteritura die,
A M E N.

CANTIL

2) 497

Canticum Simeonis
Lucæ. 2.

Δύλον ἐν εἰρήνῃ σέο νῦν ὦ κύρι εἰσκέεις,
τὸτο γὰρ ἐφράδ' ὄσσω ῥήματα σέο ἐμοί,
ὅτι με ὀφθαλμοὶ σέοθεν σωτήριον εἶδον,
ὃ σέλλεις πάντων πρόοτε πρόσωπα βροτῶν
ὄφρ' ἢ φῶς φαγνόν νυκτὶ πῶν φωτισμός ἄρ' ἐν ἡμῶν,
καὶ ἢ Ἰσραὴλ δόξα κλέοσε κλόνει,

τέλει.

τῶ μόνῳ δόξα θεῶ.

EPICEDION
Reuerendi viri Caspari Steur-
lin concionatoris Smal-
chaldensis &c.

O Funesta dies, ô lamentabilis hora,
Quæ refricas luctus uulnera prisca mei,
Quæ facis, ut multas lachrymarum fundere guttas
Cogar, & irriguas imbre rigare genas.
Quæ sit causa rogas? Eheu tristissima causa,
Non sine singultu commemoranda meo.

C iij

Heu

Heu mihi, dilectum rapuisti morte parentem,
Proxima post Christum qui mihi uita fuit.
Ergo, parens, orbam sine te nunc ducere uitam,
Cogor & auxilio nunc caruisse tuo?
O nimis est durum sine charo uiuere patre,
Fatales nuper quem rapuere Deæ.
Tristis Parthenopen uenit mihi fama sub urbem,
Fama mei referens funera mœsta patris.
Si modo uix unum licuisset dicere uerbum,
Et patriæ uocis commoditate frui.
Dulcia si saltem prius ora uidere parentis
Quiuissem, gelidæ quàm datus esset humo.
Si simul exequijs licuisset adesse paternis,
Aequius hæc essent damna ferenda mihi.
Sed tum Saxonis mœstus uersabar in oris,
Pierij quærens numina sancta chori.
Quid facerem quæso? Patrios peteremne penates?
Non illic mea mens quod uoluisset erat.
Indomitæ tulerant communia gaudia parcæ,
Gaudia quæ patrium suevit habere solum.
Heu mihi, quòd nemo tres exorare puellas,
Aut aliqua saltem flectere uoce potest?
Quòd parcunt nullis crudelia numina Doctis,
Et qui Pegasei flumina fontis amant?
Sic fera diuinum tollebant fata LV THER VM,
Et non parcebant, Sancte PHILIPPE, tibi.
LOTICHIVM nuper rapuerunt, atq; SABINVM,
Et qui STIGELII nomina clara refert.

Nunc

499

Nunc quoniam placida resolutus morte quiescis,
His quoque, chare parens, annumerandus eris.
Nam pia coelestis docuisti dogmata uerbi
Demonstrans uerum religionis iter.
Viueret te mallet, si quid mea uota ualerent,
Fata tamen nolunt, quod mea uota petunt.
Orpheus (ut fertur) tristi reuocauit ab Orco
Vxorem, tangens plectra sonora lyrae,
Aeneas Stygii descendit Ditis in aulam,
Ad patris aspectum, colloquiumque sui.
O ego si possem charum reuocare parentem,
Cuiusuis uellem ferre laboris onus,
Sed quid ago moestus? Nil profunt irrita uota,
Appeto nanscisci quae uia nulla potest.
Ergo (uelut coepi) mortem deflere parentis
Flebilibus pergam concinuisse modis.
Multa meus genitor propter pietatis honorem
Sustinuit, numeris non reticenda meis.
Antiquis etenim dum demonstrare Bohemis
Non falsam coeli pergit ad astra uiam.
In fontem nectunt arctis post terga cathenis,
Pastoremque pati non uoluere suum.
Hinc illum strictim ferrata compede uinctum
Tractauit miseris turba dolosa modis.
Urbs antiqua iacet multis notissima terris,
Incola quam Pragam turba uocare solet.
Proh dolor, hic coram Fernando rege ligatus
Astitit, ac patiens multa pericla tulit.

C iij

Scilicet

Scilicet has grates, hæc gens ingrata ferebat
Munera, pascenti uoce salutis eam.
Postea Septenos ibi cum transegerat annos,
Pellitur ex oris terra Bohema tuis.
Ergo lares patrios Smalchaldica rura reuisit,
Illic se tuto uiuere posse putat.
Ast ibi Romani regnabant dogmata Papæ
Dogmata, quæ Stygij protulit aula ducis.
Ille suæ patriæ cladem miseratus acerbam
Mox taxat falsæ religionis opus.
Sincerumq; docens infracto pectore dogma
Saluari, dixit, corda renata FIDE.
Interea Proceres & Clari membra senatus
Consultant laqueos imposuisse uiro.
Ille nihil metuens constanti pergit amore
Exemplo monitus, sancte LVTHERE, tuo,
Protinus infelix tenebroso carceris antro
Clauditur, ut Christi uerba sacrata neget,
Ille uiam nolens ueræ temerare salutis,
Quod cœpit, forti mente tuetur opus.
Urbs donec renuens fallacis dogmata Papæ
Doctrinam recipit, maxime CHRISTE, tuam.
Sic Euangelium nostra renouauit in urbe
(Testis erit patrium non sine laude solum.)
Multa tulit, fecitq; pater, sudauit & alsit
Sinceræ propter religionis opus.
Non tamen à summi defecit uoce tonantis,
Sed docuit uerbum Lustra per octo DEI.

Sæpius

601

Sæpius arcani luctum mœroris habebat
Ante necem : cuius non meminisse uolo.
Cum binos annos tredenaq; lustra peregit,
Spectabat placidæ mollia fata necis.
Scilicet hæc summo res est ita uisa parenti,
Is uult hæc patrem fata uidere meum.
Non ut Auernæi Phlegetontis regna subintret,
Aut sit Tartareo præda uoranda lupo.
Sed colat excelsi sinuosa uolumina cœli,
Cum surgent tumulis mortua membra suis,
Interea corpus terræ requiescat in urna,
Spiritus in cœlo tempora pacis agat.

HAs tibi, mi genitor, lachrymas mea Musa mini-
Scilicet exequijs officiosa tuis. (strat,
Versibus ut paucis magnum testetur amorem,
Quo te dilexit, quando superstes eras.
Quare, mi Genitor, perpeffus fata quiesce,
Ad summum dormi molliter usq; diem.
Non decet, ut longas cantem tibi carmine laudes,
Non debet præco filius esse Patris.
Me pietas iussit funus lugere parentis,
Et tumulum dignis condecorare modis.
Quod superest, urbem, pie Christe, tuere paternã,
Sturniacamq; tuo numine pasce domum.

Patri suo dilectissimo faciebat
Casparus Steurlin Filius.

Epice-

ΕΠΙΚΗΔΙΟΝ ΤΟΥ
ΑΥΤΟΥ.

Ενθάδε χαλκίδικῆς κῆτα εὐκοσμία αἶα
συρῆνθ' δ' εὐαὶ ἐν διδασχῆσι γὰρ.
πᾶμποτε δὲ ζωῶν πορίφρων ὤχνησε θεοδῶ
καὶ μεγαλῆς θαθεὸν φρέσ' ἐφόβησε θεοῦ.
ζῆματα ὅσε θεὸς πατρικῶν τῶν πρῶτ' ἐν ἄσπ
Δίξθουσε δρυπῶν δόγματα λύγρ' παπῶ.
πόλλ' εὐαγγελίῳ ἔνεκ' ἐμμόγηκε κάκισα,
δ' ἰορίαν, πενίω, κικκλίδ' α, δέσμα, πέδα.
οὐκ ἄρα ὑψίστ' ἠρῆσθ' δόγματα χριστῶ
ἀλλ' ἐδίδαξεν ἔτη πεσαράκοντα θεοῦ.
τῆμ' ἐπ' αὐτῶν γῆρας τὸ δὲ σῶμα ἔθρυψεν ἐκείνῳ
τέθῃαι εὐδαίμων ἐλπίδ' ὀλύμπου ἔχων.
Νῦν δὲ ψυχὴ ἔχει ἠδίστης χάσματα ζωῆς
Νέκρ' ἐν ἀδμήτῃ κῶλ' εὐδύσει ταφῆ.
Ἔισοτε λαμπρότορον ζῶντων τῶν σῶμα ἅπνεῦμα
οὐρανίῳ βλέπει δώματα βλωθρὰ πόλο.

Dysticha tria quorum prius
continet numerum anni quo pater est natus, alte-
rum uerò annum quo incæpit
uerbum DEI docere, postremum
annum mortis.

NasCitVr ô faVsto GasparVs syDere SteVrLin,
HVnC fLatV sanCto tV DeVs aLte regas.
Vt bona synCerae traCtet præCepta saLVtlis
ACteneat Veræ Mens pletatIs lter.
Vt qVoqVe terrIfICæ post trlsta VInCVLa MortIs
EXCeLsI LVstret fVaVla regna poLI,

FINIS.

lung VI 54

ULB Halle

3

003 896 110

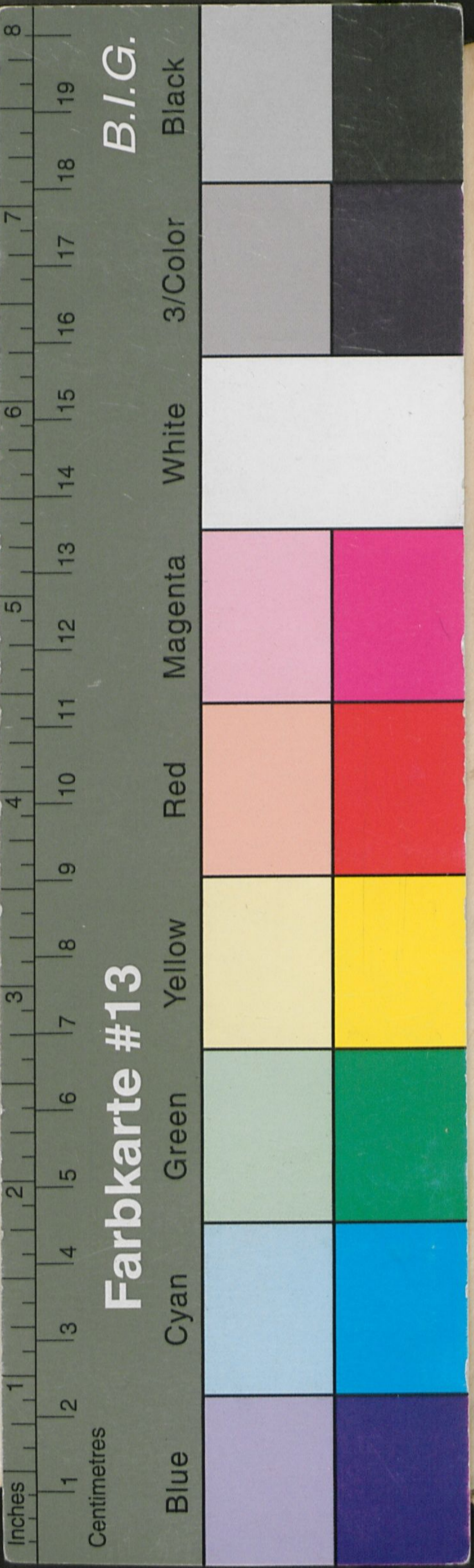
56a

m/

PARAPHRASIS
In Canticum Simeonis Luc. 2.
docens modum rectè uiuendi
& piè moriendi, Elegiaco
carmine compræ-
henfa.

à
Casparo Steurlin
Smalchaldensi.

ADDITVM EST IN FINE EPI-
CEDION REVERENDI VIRI CASPA-
ri Steurlin Concionatoris Smalchal-
densis &c.

Vuitebergæ excudebat
Laurentius Schuenck.

1562.

R.

